

„Napról-napra”

„A kisgyerek igényli az ismert és áttekinthető ismétlődésekkel tagolt időrendet. A családban is fontos számára az étkezések, a lefekvések és felkelések, a séták és más tevékenységek tagolt rendje, ugyanígy igényli ezt az óvoda rendjében is. Ezért a gyerekek napját úgy tagoljuk, hogy a koncentráltabb tevékenységek után mindig egy szabadabb következik. Ez által ritmusa lesz a napnak, mint ahogy a lélegzésnél a ki- és belégzés váltakozik. Így lesz képes a gyerek egészségesebben élni, mélyebben aludni...

E tájékoztató betekintést nyújt óvodánk napról-napra ismétlődő napirendjébe, kifejtve egy-egy tevékenység szerepét.”

Füle Erika és Matúz Erika óvónők

A szabad játék

09:00 – 10:00

A gyerek szabad játéka kiemelt fontosságot élvez a Waldorf-óvodai élet tevékenységi formái között. Az óvónő az óvoda-háztartás munkálatait végzi: varrás, játékjavítás, reggeli előkészítése stb. A gyerekek szabad játék mellett bármelyik munkába bekapcsolódhatnak.

A megfelelő tanulási forma ebben az életkorban a valódi tapasztalatszerzés, melyre óvodai életünk egésze ad lehetőséget.

A szabadon játszó gyerekek rendelkezésére állnak a különböző kuckók, állandó vagy ideiglenesen kiépíthető házacskák és az ezekhez tartozó berendezések. A játékszerek nagy része alapelszerűen nem részletesen kimunkált, s ezzel is elősegíti a gyerek fantáziájának tevékenységét.

A gyerek úgy alkalmazza a játékszert, a játékútort és az anyagokat, ahogyan szüksége van azokra: környezetét alakítja, játékvilágát megteremti és annak lakosává válik. Fontos, hogy a felnőtt ezt figyelemmel kísérje, és megértéssel kövesse.

Az óvónő törekszik arra, hogy a konfliktushelyzeteket megelőző jeleket észrevegye és ilyenkor időben, tapintatosan belépjen a gyerekek játékvilágába.

Ezen idő magába foglalja a naponta változó fő tevékenységet; hétfőn a RAJZOLÁST, kedden a VIASZFORMÁZÁST, szerdán a FESTÉST, csütörtökön a KENYÉRSÜTÉST és a RAJZOLÁST, pénteken a GYAPJÚKÉPKÉSZÍTÉST és az EURITMIÁT.

A rajzolás

09:00 – 10:00

A „szabad játék” ideje magában foglalja a naponta változó fő tevékenységeket. Ez hétfőn és csütörtökön a rajzolás.

A gyerekrajzok üzenetek a gyermeki fejlődésről.

Témához nem kötöttek, önállóan tevékenykednek a gyerekek.

Mivel az óvodás keze még nem alkalmas a „három ujjas” ceruzafogásra – ilyen fogás esetén ugyanis a kéz

görcsössé válik – ezért kapnak vastagabb téglácska alakú krétákat. Így szabadon futnak le a mozgásos impulzusok, az életkornak megfelelő, nagy érzelmi telítettséggel.

A reggeli kör

10:10 – 10:30

Ez a tevékenység, amely naponta 15-20 percig tart, a kisgyerek közvetlen utánzóképeségére épül. (Mozgást látva, érzékelve ő is együtt szeretne mozdulni a környezetével.)

Jellemző erre az életkorra, hogy a gyerek bizalommal követi az óvónő mozdulatát anélkül, hogy előre tudná milyen célból végzik azt. Az életkorukból adódóan a gyerekek nem körformában, hanem inkább fűrtformában csoportosulnak az óvónő köré, miközben ő elkezd a játékot. Mondókákat, verseket, dalokat mozgással kísérve, történetbe ágyazva játszik el az óvónő, mindig az aktuális ünnephez és évszakhoz kapcsolódva.

A vers és a dal legnemesebb formáit használjuk, mint asztali áldást és hálaadást, mint születésnap vagy egyéb ünnep köszöntését, vagy mint mindennapi fohászt – a meggyújtott gyertya bensőséget teremtő eleven fényénél, a reggeli körben és az elbúcsúzáskor.

Az a tapasztalat, hogy a gyerekek ezeket a kifejezési lehetőségeket szívesen használják fel szabad játéukban, és gyakran otthon is, szabadon, önkéntesen. Mindezzel sok esetben a logopédiai korrekció is megelőzhető.

A vers- és a dal örömteli elsajátítását szolgálja az is, hogy a gyerek sohasem kényszerül arra, hogy egyedül szerepeljen kelljen egy verset vagy dalt előadnia. Mindez csak az óvónő és a csoport védőburkában történik. A napnak ebben a szakaszában lehet helye például a betlehemezésnek, a mese dramatizálásának vagy a születésnap megünneplésének is.

Az étkezés

12:00 – 12:30

A gyermek egészséges fejlődését szem előtt tartva más-más gabonaalapú egytálételt kínálunk. Mivel minden napnak megvan a saját gabonája, visszatérésük ritmusa segít ráismerni a hét napjaira. A tízórait a gyerekekkel együtt készítjük elő, nyersen, főzve, vagy sütvé fogyasztjuk. Hétfőn zöldséges rizst főzünk. Kedden és pénteken müzlit keverünk gyümölcsökkel, mézzel. Szerdán köleskását kínálunk, karobbal, kókusszal, fahéjjal. Csütörtökön búzából, rozsból kenyeret sütünk. A kenyeret jókor reggel bedagasztjuk, majd a megkelt tésztát a gyerekekkel együtt megformáljuk, kisütjük. A megkelt kenyerek mellé friss zöldséget adunk. Évszaknak megfelelő zöldséget, gyümölcsöt mindennap kínálunk.

A mese vagy bábjáték

12:40 – 12:55

A mesék mindig az aktuális ünnepkörhöz, évszakhoz kapcsolódnak. Az óvónő hosszabb időn keresztül, legalább egy hétig meséli ugyanazt a mesét. Az ismétlés nem unalmassá teszi a mesét, hanem elmélyíti az azonosulást és a megértést. A gyermek érdeklődése és biztonságérzete nő, s örül, ha tudja, hogy mi következik. A mesemondás fejleszti az érzelmi, értelmi és anyanyelvi képességeit egyaránt.

Úgy gondoljuk, sok igazság rejlik az eredeti népmesékben, mert olyan lelki-szellemi értékekről és példakép erejű emberi fejlődési folyamatokról szólnak, melyek éppen olyan igazak, mint az érzékelhető világ tényei. Az óvodáskorú gyerekre jellemző, hogy számára a mesebeli lény külseje tükrözi belső lényegét: a gonosz egyenlő a csúnyával, a jó mindig szép, vagy csak el volt varázsolva. A gyerek számára az is természetes, hogy harcot kell vívni, helyt kell állni ahhoz, hogy valami jó bekövetkezzék.

A Waldorf - óvoda bábszínházának bábuai nem kézi vagy kesztyűbábok, hanem úgynevezett álló bábok, vagy marionett figurák. A bábok általában saját készítésűek. Ezeket az óvónő az asztal mögött ülve vagy állva, takaratlanul vezeti az asztalszerű színpadon, vagy felülről zsinórral mozgatja. Az óvodást nem zavarja, hogy látja a báb mozgatóját – ellenkezőleg, ez számára érzelmi biztonságot nyújt. Mi nem használunk kazettát, magnót, s más technikai eszközt, mert fontosnak tartjuk, hogy a gyerek mindig emberrel kapcsolatosan élje meg a dolgokat, hogy érezze, a hang ott keletkezik, ahol valaki zenél, mesél.